

PBJK brat, posielam ti aj newsletter za mesiac o dianí spoločenstva Dismas. Od posledného listu, ktorý bol písaný sme boli Lamači -LCH v Leopoldovskej väznici dňa 13.12.2018 u doživoťákov to je prvá fotka(vľavo)potom väzba a nakoniec MxSS a SSS(foto vpravo). Super čas a ďakujú všetkým, čo ste tam boli, aj tí ktorí tam neboli a modlia sa.

Dňa 16.12.2018 sme boli v Ilavskej väznici s ESPE, ktorá už bola raz v roku 2016 aj v Leopoldove, začalo to sv. omšou a potom boli Chvály so svedectvami. Veľa ľudí sa už tam reálne modlí so spol. Dismas.(foto vľavo) Za pár dní na to som vybavil koncert Simony Martausovej do Ilavy. Čo povedať *ďakujeme za modlitby, lebo bez nich by sme to nedali.*

O deň neskorej 17.12.2018 sme boli s EGOM v nemocnici pre ods. a obv. Trenčín, a to bolo akože výborne! Sme si podali ruky a ďakoval, že sme prišli a aj ich navštíviť. Tak som mu povedal, že v decembri je to pridaná hodnota ísť do nemocnice, lebo nielen že navštívime odsúdených (*Mt25,36 bol som vo väzení a prišli ste ku mne.*), ale aj chorých nakoľko je to nemocnica (*Mt2536 bol som chorý a navštívili ste ma*). Tak ods. boli ozaj radi a boli tam aj odsúdené a neubránili sa oni slzám.

Vpravo je Ego. Je to vlastne video, ktoré nakrútil vo františkánskom kostole v Hlohovci, kde sa práve išiel vyspovedať. Uverejnil to na Instagrame, pričom ich ešte vyzval, či boli resp. či pôjdu na sv. poved'. Keď som hlasoval ja, bolo to

47%, že ANO a 53%, že nie, ale čo je podstatnejšie, že jeho sleduje **247 544** ľudí, a to je masívna evanjelizácia. To by som nevymyslel. Ja sa niekedy zamýšľam nad tým, čo Duch sv. vlastne robí. Kam máme presne ísť, ale on dáva omnoho viac ako si my pýtame, len prosíme správne. Na budovanie Jeho slávy.

O dva dni neskorej 19.12.2018 so Simonou Martausovou v Ilave. **Ver mi, keď ti poviem, že všade kam ide spoločenstvo Dismas, si aj ty s nami!** A pokračujem, že Simona bola oboznámená informáciami ohľadne Dismasu a otvorene povedala, že jej Ocko je náš Pán a hrala piesne, z čoho boli odsúdení úplne pať a to bola miestnosť úplne preplnená. Bol tam s nami aj Braňo, navštívili sme i doživoťákov a riaditeľa ústavu, s ktorým sme podebatovali. Ešte krásna čerešnička na torte boli ženy, ktoré sme navštívili a len jedna pieseň odznela, ale musím povedať, že po každej sekunde sa tváre odsúdených žien menili. Anjelsky hlas ich prišiel navštíviť a nechceli nás pustiť preč...krásne...

Deň pred štedrým dňom prišiel Kosák (na foto vľavo) sekretár a doniesol okolo 6 listov od ods.. Spolu sme ich čítali, zdieľali sme sa prišiel aj Fero H.. Vidíte tie listy na stole? Ako tak čítame, tak všetkým rovnako začali zvoniť budíky. Pozreli sme na hodinky a bolo presne 20,00 hod.. Vtedy sem sa postavili a modlili sme sa za spol. Dismas. (foto vpravo)

24.12.2018 Úsmev ako dar na STV1 a bol tam EGO+LCH+F6 krása ako väznice spájajú. To Kristus cez Dismas spojil Lamačov, F6 a Ega nikto iný. Preto mohli vystúpiť aj vo verejnoprávnej TV. Neuveriteľný rok máme za sebou. Ešte aby ste mali prehľad, Dismas bol navštíviť **48 miest čisto vo väzení** len tento rok! Dúfam, že karta Dismasu čo mala každému prísť, posluží na budovanie a spájanie odsúdených po celom Česko Slovensku na slávu Krista Kráľa. Ak sa náhodou pýtaš, čo je na druhej strane trička Komu robíš Šaša TY. Tak je tam **1 Kor4,10** *My sme blázni pre Krista.* Všimni si ako často hovoríme v listoch, že ďakujeme za modlitby a že bez nich by sme toto, čo sa robí vo väzniciach nedali. Tak chcem ti len povedať, že po dlhých bojoch vo väzeniach, ak ty nestojíš vpredu a nemodlíš sa ako sa modlil Mojžiš zo zdvihnutými rukami a podopierali mu ich, lebo ako mu začali padať tak Jozue začal prehrávať, tak je to presne aj s nami. Ak sa neustále modlíš a neochabuješ, Pán vidí tvoju horlivosť a tvoju vernosť. Prečítaj si **EX 17,8-16** Boh Ťa žehnaj aj tvoju rodinu a ďakujeme za modlitby dňa 10.1.2019. Ak nejakým spôsobom vnímaš, že **nechceš posielat' newlatre**, tak nám to len napíš a my to zariadime, aby si ich nedostával.

Preposielam ti aj SMS čo sa posielame ľuďom na povzbudenie a zamyslenie, sú tam Cirkevný otcovia a aj pápež.

Pán mi povedal: 2Kor12,9 „Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti.“ A tak sa budem radšej chváliť svojimi slabosťami, aby vo mne prebývala Kristova sila. 10 Preto mám záľubu v slabostiach, v potupe, v núdzi, v prenasledovaní a v úzkostiach pre Krista; Iebo keď som slabý, vtedy som silný. AMEN

Lk19,41-44 - *A plače aj nad naším Jeruzalemom, lebo ho po hriechoch obklúčili nepriatelia, čiže nečistí duchovia, obháňajú ho valom, aby ho obliehali a nenechali kameň na kameni. Najmä ak po mnohej zdržanlivosti, ak po rokoch čistoty niekoho premôžu a zvedú telesné lákadlá, stratí trpezlivosť a cudnosť, a scudzoloží, nenechajú uňho kameň na kameni podľa výroku: jeho skutky, ktoré robil, vôbec sa nepripomenú (Ez 18,24).*

Lk19,41-44 Gregor *Lebo náš Vykupiteľ neprestajne plače prostredníctvom svojich vyvolených, keď vidí niekoho, ako prešiel od dobrého života k zlým mravom. Keby spoznali svoje zavrnutie, ktoré im hrozí, oplakávali by sami seba spolu so slzami vyvolených. A svoj deň má tu zvrátená duša, ktorá sa raduje v prechodnom čase; jej prinášajú pokoj prítomné veci, keď sa raduje z časných vecí. Vyhyba sa pohľadu do budúcnosti, ktorá by narušila terajšiu radosť; preto sa hovorí: „ale teraz je to skryté tvojím očiam.“*

Lk19,1-10 Gregor, *Moráliá Alebo keďže sa sykomora nazýva bláznivý figovník, nízky Zachej vyšiel na sykomoru a uvidel Pána: lebo tí, čo si ponížene zvolia to, čo je svetu bláznivé, majú vysoké nazeranie Božej múdrosti. Ved' čo je v tomto svete hlúpejšie než nehľadať stratené, dávať majetok tým, čo ho lúpia, neodplácať sa nepravosťou za nepravosť? No vďaka tomuto múdremu bláznovstvu vidíme Božiu múdrosť, aj keď ešte nie jasne, takú, aká je, ale predsa už svetlom rozjímania.*

Preposielam aj článok z časopisu Slovo + článok o Dismase.

Svetlo sveta svieti aj vo väzenských celách

Na Vianoce sme väčšinou všetci doma s rodinou. Čo však tí, ktorí k rodinám ísť nemôžu, lebo si odpykávajú za mrežami svoj trest? Ako oni slávia Vianoce? Pýtame sa lektora Ordinariátu OS a OZ SR Mgr. Michala Libanta (40), ktorý vo väznici v Leopoldove pracuje už devätnásť rokov. Aj keď je aktuálne na rodičovskej dovolenke, veľmi dobre vie, ako to prebieha všeobecne i konkrétne vo väzenskom modlitbovom spoločenstve Dismas.

Jana Vilmanis
FOTO: Martin Lábičiar

Výzdoba aj koláče z bufetu

Predvianočný čas je podľa Michala Libanta vo väzniciach zväčša veľmi uponáhľaný, lebo odsúdení sa chcú stretávať s príbuznými a známymi formou návštev. Odsúdení si dokonca šetria peniaze na účte, aby si mohli kúpiť nejaké potešenie na Vianoce, čo spôsobuje nápor na bufet a zabezpečenie týchto aktivít. „Každá takáto aktivita, napríklad nákupy, návštevy aj duchovné aktivity sa musia vykonávať so zabezpečením primeraného počtu príslušníkov, aby sa predchádzalo mimoriadnym situáciám. K nim patrí aj obdobie Vianoc. Odsúdení sú totiž ďaleko od svojich rodín a niektorí aj na dlhší čas (pätnásť či dvadsať rokov). Príbuzní vonku žijú mnohokrát v dlhoch a hanbe pre činy, ktoré odsúdený zanechal. Napríklad deti museli ísť do det-

ského domova, rodina následkom jeho dlhov nemá kde bývať, manželky sa s nimi rozvádzajú, vzťahy sú rozbité, je množstvo neodpuštenia... a to zväčša dolieha na ich zlý psychický stav práve v tomto krásnom Vianočnom období.“

Ako to vo väzení vyzerá na Štedrý deň? „Odsúdení dostávajú aj šalát s rybou a niečo navyše, hovorí sa tomu prídavky, napríklad sladkosti, ovocie. Je to vlastne taká forma darčeka okrem toho, keď dostanú od blízkych nejaké peniaze. Takto si dotvárajú atmosféru aj darčeky podľa seba. Minulé Vianoce som bol na jednej ceste, ktorá bola, diplomaticky povedané, problémová. Bol som ale v úzase. Väzni si spravili vianočnú výzdobu, mali akoby napečené koláče z bufetu, figy, vyrobený stromček z papiera a betlehem, obrázky Svätej rodiny. No krásne niečo,“ spomína s nadšením Mi-

chal. Vtedy sa ozajstne zamyslel, či je vo väzení medzi vrahmi, alebo medzi chlapcami z polepšovne, ktorých práve idú prepustiť za dobré správanie. Uvedomil si tiež, že každý jeden človek má niečo dobré v srdci, čo tam dal Boh.

Program, omša, koledy...

Na Štedrý večer nechýba ani svätá omša. „V každej väznici je kaplán alebo dekan Ordinariátu OZ SR, ktorý slávi tento veľký sviatok s nimi. Je im veľkou oporou počas týchto dní ako starostlivý otec. V Adventnom období mnoho odsúdených prichádza na sviatosť zmierenia a završením býva prijatie Pána v Eucharistii. Teda so Svetlom sveta odchádzajú späť do cieľ, aby tam svietili a svedčili o Kristovej láske.“

Vo Vianočnom období prebiehajú vo väzniciach aj rôzne kresťanské koncerty a vystúpenia. „Pravidelne každoročne prídeme najmä chválová kapela Lámačské chvály, rómska gospelová kapela F6 a Dominika Gurbaľová. Tento rok okrem spomínaných interpretov by mala prísť navštíviť odsúdených aj speváčka Simona Martausová a spevák Michal Straka alias Ego, ktorý svojim otvoreným postojom tento rok pravidelne každý mesiac navštevuje a povzbudzuje odsúdených za múrmi väzníc. Kapláni navštevujú s odsúdenými vianočné piesne a koledy, ktoré počas sviatkov potešujú ostatných. Môžem konkrétne spomenúť aj mladistvých z ÚVTOS Sučany, ktorí sa zúčastňujú na benefičnom koncerte Úsmev ako dar pre deti z detských domovov. Ďalej odsúdení vyrábajú

rôzne predmety na výzdobu vianočných stromčekov.“ Činnosti je teda veľa. Odsúdení sa nimi môžu potešiť a prispieť svojou aktivitou na spríjemnenie vianočných sviatkov za múrmi väznice.

Počas dňa okrem toho môžu všetci pozerať program ponúkaný televíznymi stanicami, ako aj videá, v ktorých sa premietajú klasické filmy a filmy s náboženskou tematikou.

Väzni, čo sú radi vo väzení

Trochu inak prežívajú Vianoce členovia celoslovenského väzenského spoločenstva Dismas. Sú v ňom odsúdení, ktorí veria v Krista. Michal je jeho lídrom. „Vzniklo pred vyše tromi rokmi v leopoldovskej väznici. Názov je prevzatý zo Svätého písma (1k 23, 40 - 42), kde sa hovorí o dobrom lotrovi na kríži, ktorý sa volal Dismas. Ten, čo si priznal, že je spravodlivo odsúdený. V tom čase som vnímal, že nie všetci väzni v Leopoldove sa cítia nevinne odsúdení, ale že prišlo pokánie do ich srdca.“

Počas vianočných sviatkov sa odsúdení modlia najviac. Či už 24-hodinové modlitby každú sobotu, alebo posielajú pozdravy ostatným odsúdeným po celom Slovensku a už aj do Čiech. Lebo po troch rokoch sa k modlitbám Dismasu pripojili aj bratia z českých väzníc, čo je najmä ovocie z návštev, vystúpení a osobných svedectiev Lámačských chváľ a kapely F6. Potvrzuje sa tým aj Božie slovo: „Ja som sadil, Apollo polieval, ale vzrastal Boh. A tak ani ten, čo sadi, nie je nič, ani ten, čo polieva, ale Boh, ktorý dáva vzrast.“ (1 Kor 3, 6 - 7)

Boh koná po celý čas v tomto spoločenstve zázraky. Majú aj biblický krúžok, na ktorom sa napríklad Michal dozvedel, že väzni sú radi, že sa dostali do väzenia. „Vôbec som to nechápal, ale keďže mi to povedali viacerí, tak som sa ich opýtal, prečo takto hovoria, lebo logicky mi to nedávalo zmysel. Postavil sa jeden, ktorý už tri roky navštevuje biblický krúžok. Povedal, že keby nebol vo väzení, nepoznal by Ježiša Krista. Vonku totiž fetoval, bol diler, bil ľudí, pil a ubližoval aj svojim deťom. Na Krista nemal čas. Ale teraz sa zmenil, prosil o odpustenie Boha aj všetkých, ktorým ublížil. Modlí sa za nich a tvrdí, že rodina sa dáva znovu dokopy, začína ho navštevovať. Prežíva pokoj v duši, lebo vie, že teraz odovzdal život Kristovi. On bojuje s ním.“ +

Lk19,41-44 Gregor Zlí duchovia obliehajú dušu vychádzajúcu z tela, keď ju umiestnenú v telesnej láske hladia klamnými rozkošami, obháňajú ju valom, keď jej pred oči mysle predvádzajú neprávosti, ktoré spáchala, a zovierajú ju spoločnosťou svojho zavrnutia, aby zastihnutá na samom konci života videla, ktorí nepriatelia ju obklúčili, a predsa nedokázala nájsť spôsob, ako im uniknúť, lebo už nie je dovolené konať dobro, ktorým pohrdla, kým ho ešte bolo dovolené konať. A zo všetkých strán zovrú dušu vtedy, keď jej pripomenú nielen nespravodlivé skutky, ale i reči a myšlienky, aby keď sa prv zločinmi veľmi rozšírila, napokon sa odplatou za všetky zovrela. A duša je pre stav svojho previnenia zvalená na zem vtedy, keď je telo, ktoré považovala za svoj život, nútené vrátiť sa do prachu. Jej deti padajú mŕtve vtedy, keď sa pri poslednej odplate rozsypú nedovolené myšlienky, ktoré z nej teraz vychádzajú, pričom tieto myšlienky možno označiť i za kamene. Lebo keď pridáva zvrátená myseľ k zvrátenej myšlienke ešte zvrátenejšiu, akoby ukladá kameň na kameň, no keď je duša vedená na svoj trest, každá myšlienková konštrukcia sa rozpadne. Zlí dušu Boh neustále navštevuje príkazom, niekedy bičom, inokedy zázrakom, aby počula pravdu, ktorú nepoznala, a keď ju zavrhne, buď sa skrúšená bolesťou vrátila, alebo premožená dobrodeniami sa hanbila za zlo, ktoré robí. Keďže však nepozná čas svojho navštívenia, na konci života je vydaná svojim nepriateľom.

Lk19,1-10 Teofylakt Lahko je však obrátiť to aj na morálny úžitok. Lebo každý, kto predčí viacerých v zlobe, je malej duchovnej postavy a pre zástup nemôže vidieť Ježiša: lebo zapletený do vášni a svetských vecí nehľadá na kráčajúceho Ježiša, čiže pôsobiaceho v nás, a nepozná žiaden jeho skutok. Vystupuje však na sykomoru, čiže sladkosť rozkoše, ktorú naznačuje figa, a potláča ju; a tak je vyššie, vidí, a vidí ho aj Kristus.

Lk19,1-10 Cyril Zástupom je zmätok nevedomého množstva, ktoré nedokáže uvidieť vrchol múdrosti. Kým je teda Zachej v zástupe, nevidí Krista: ale keď prekročil tuposť davu, zaslúžil si vidieť toho, po kom túžil.

Lk19,1-10 Titus Už v ňom totiž začalo kľíčiť semeno spásy, lebo túžil vidieť Ježiša; preto nasleduje **3 zatúžil vidieť Ježiša, kto to je**, nikdy ho totiž nevidel: lebo keby ho bol videl, už dávno by bol opustil neprávosti mýtničenia. Keď totiž niekto vidí Ježiša, nemôže sa zaoberať nepravosťami. Tomuto videniu však bránili dve prekážky: spomaľoval ho dav, ani nie tak ľudí ako skôr hriechov, a bol nízkej postavy; preto nasleduje **ale nemohol pre zástup, lebo bol malej postavy**.

Lk19,1-10 Titus Dostal však dobrý nápad: bežal a vyšiel na sykomoru, aby videl, ako prichádza vytúžený Ježiš; preto nasleduje **4 bežal teda napred a vyšiel na sykomoru, aby ho uvidel, lebo práve tade mal ísť**. Túžil ho teda len vidieť: no ten, čo dokáže spraviť viac, než si žiadame, mu dal viac, než očakával; preto nasleduje **5 keď Ježiš prišiel na to miesto, pozrel sa hore a uvidel ho**.

Lk19,1-10 Teofylakt Pán mu však hovorí, rýchlo pod' dolu: pokánim si vystúpil na vyššie miesto, poníženosťou zostúp, aby ti povýšenosť nepodrazila nohy: lebo musím zostať v ponížennom dome. A z dvojakého majetku, čo máme, telesného a duchovného, spravodlivý zanechá chudobným všetok telesný, no duchovný majetok neopustí, ale ak niečo od niekoho vymáhal, vráti štvornásobne: tým naznačuje, že ak niekto pokánim prejde na cestu, ktorá je opakom predchádzajúcej neprávosti, mnohorakými cnosťami lieči všetky bývalé prečiny. A tak si zasluhuje spásu a nazýva sa Abrahámovým synom, pretože odišiel od vlastného pribuzenstva, čiže od starej neprávosti.

Lk19,1-10 Béda A hľa, ťava tu odkladá náklad a prechádza cez ucho ihly: boháč a mýtnik opúšťa lásku k majetku, pohŕda podvodnými výmermi a prijíma požehnanie Pánovho prijatia.

Lk18,35-43 Gregor Slepý nežiada od Pána zlato, ale vidieť svetlo. Aj my si žiadajme nie falošné bohatstvo, ale svetlo, ktoré môžeme vidieť len s anjelmi. Cestou k tomuto svetlu je viera, a preto sa správne hovorí slepému: „pozeraj, tvoja viera ťa uzdravila“. Kto vidí aj nasleduje, lebo koná dobro, ktoré chápe.

Lk18,35-43 Ján Zlatoústý Dobrodenia sa predávajú za vieru. Rozlieva sa milosť, ktorú prijíma viera. A ako sa z prameňa malými nádobami čerpá máličko vody a väčšími veľa, pričom prameň ich mieru nerozlišuje, a ako oknom, ktoré sa otvára viac alebo menej, vchádza slnečný jas, tak sa i milosť čerpá podľa veľkosti úmyslu. A Kristov hlas sa mení na svetlo chorého, lebo bol slovom pravého svetla; preto nasleduje: **43 a hneď videl**. A slepý i pred dobrodením preukázal planúcu vieru a aj po dobrodení si zachoval oddanosť; nasleduje totiž: **šiel za ním a velebil Boha**.

Lk18,1-8 Teofylakt Všimni si, že byť nehanebný voči ľudom je znakom ťažkého zla: koľkí sa totiž neboja Boha, no zadržávajú ich ostych pred ľudmi, a preto menej hrešia. Keď však niekto ostane nehanebným aj voči ľudom, vtedy sa zvýši hromada nerestí.

Lk18,1-8 Teofylakt Ako keby povedal: ak vytrvalosť obmäkčila sudcu nasiaknutého všetkými možnými zločinmi, o čo viac si modlitbou nakloníme Boha, otca milosrdenstva, aby sa o nás postaral? Preto nasleduje **hovorím vám: Zaraz ich obráni**. Niektorí sa však pokúšali sledovať v tomto podobenstve jemnejšie odtienky; hovoria totiž, že vdovou je akákoľvek duša, ktorá zavrhne predchádzajúceho muža, čiže diabla, a postaví sa proti nemu, lebo pristúpi k Bohu, spravodlivému sudcovi, ktorý sa nebojí Boha, pretože je sám Bohom, a ani ľudí sa nehanbí, lebo u Boha sa nenadrža osobám. Nad touto vdovou, čiže prosiacou dušou, sa teda Boh, ktorého obmäkčuje jej blízkosť, ustavične zmilúva proti diablovi.

Lk18,1-8 Augustín A Pán to dodáva, aby ukázal, že ak ochabne viera, hynie i modlitba. Verme teda, aby sme sa modlili, a tiež sa modlime, aby neochabla samotná viera. Z viery sa vylieva modlitba, vylíata modlitba vymáha pevnosť viery.

Lk18,1-8 Ján Zlatoústy Ten, ktorý ťa vykúpil, ukázal, čo od teba chce. Nechce, aby si ustával v modlitbách: chce, aby si pri prosbách rozjímal nad dobrodeniami: chce, aby si na svoju žiadosť dostal, čo nám jeho dobrotivosť túži dať. Tomu, čo sa modlí, nikdy neodoprie dobrodenia, ale svojou láskavou vernosťou ho podnecuje, aby neochaboval. S radosťou prijmi Pánove povzbudenie: máš chcieť, čo prikazuje, nechci, čo zakazuje samotný Pán. Napokon si uvedom, koľká radosť ti bola dožičená: v modlitbách sa rozprávať s Bohom a žiadať si, čo chceš: ved' aj keď slovami mlčí, odpovedá dobrodeniami. Nepohŕda tvojou prosbou, neprotiví sa mu: iba ak tvoje mocné mlčanie.

Lk17,11-19 Augustín Židovské kňazstvo totiž bolo obrazom kňazstva v Cirkvi. Ostatné neduhy Pán uzdravuje sám a napráva vo vnútri vo svedomí; no náuka posväcovať skrze sviatosť či moc ohlasovať skrze slovo bola udelená Cirkvi. A ako šli, boli očistení: lebo o pohanoch, ku ktorým Peter prišiel, hoci ešte neprijali sviatosť krstu, ktorou sa duchovne prichádza ku kňazom, sa hovorí, že boli očistení vliatím Ducha Svätého (Sk 10,15-44). Kto teda hlása v spoločenstve Cirkvi zdravú a pravdivú náuku, je vďaka tomu, že ju zjavuje, očistený od všelijakých klamstiev ako od malomocenstva, a predsa, ak nie je vďačný Bohu, ktorý ho očisťuje, a so zbožnou pokorou nepadá na tvár so vzdávaním vďaky, podobá sa tým, o ktorých hovorí apoštol hoci Boha poznali, neoslavovali ho ako Boha, ani mu nevzdávali vďaky (Rim 1,21).

Lk17,11-19 Béda Na tvár padol preto, že sa hanbil za zlo, ktoré si pamätal, že urobil. Dostáva však prikaz, aby vstal a šiel: lebo kto spozná svoju chorobu a pokorne leží, liečba Božím slovom ho vyzve dať sa do mocnejšieho diela. No ak viera uzdravila toho, kto sa odhodlal vzdávať vďaky, potom nevernosť zahubí tých, čo zanedbali vzdať Bohu slávu za prijaté dobrodenia. Lebo viera sa má zväčšovať pokorou, ako vidíme v predchádzajúcom podobenstve (porov. Lk 17,7-10), a aj tu sa ukazuje na skutočnom príbehu.

Lk17,7-10 Béda "Tak aj vy, keď urobíte všetko, čo sa vám prikázalo, povedzte: "Sme neužitoční sluhovia; urobili sme, čo sme boli povinní urobiť." Lk17.10 - Sluhovia, pretože draho kúpení; neužitoční, pretože Pán nepotrebuje naše dobro alebo pretože utrpenia tohoto času nie sú hodny porovnávania s budúcou slávou (Rim 8,18). Toto je teda dokonalosť viery u ľudí: keď splnia všetky prikazy a vedia, že nie sú dokonalí.

Lk17,7-10 Ambróz Nevychvaľuj sa teda, ak si dobre poslušil v tom, čo si mal urobiť. Poslúcha slnko, počíva mesiac, slúžia anjeli: ani my si teda sami od seba nevyžadujeme chválu.

Lk17,7-10 Cyril Pán však učí, že právo jeho moci vyžaduje od sluhov akoby náležitú podriadenosť, keď dodáva **9 je azda povinný d'akovať sluhovi, že urobil, čo sa mu rozkázalo?** Nemyslím. Tým sa lieči choroba pýchy. Čo sa nadúvaš? Nevieš, že keď nesplníš povinnosť, hrozí nebezpečenstvo, a ak splníš, nerobíš tým nikomu milosť? Ako hovorí Pavol: ved' ak hlásam evanjelium, nemám sa čím chváliť, je moja povinnosť a beda mi, keby som evanjelium nehlásal (1Kor 9,16). Všimni si teda, že naši vládcovia neďakujú, keď niektorí z poddaných vykonávajú služby, ktoré im boli uložené, ale často s láskavosťou prebúdajú u svojich lásku a vzbudzujú v nich ešte väčšiu túžbu slúžiť. Tak aj Boh síce od nás žiada službu na základe služobného práva, no keďže je láskavý a dobrý, sľubuje pracujúcim pocty a veľkosť láskavosti prevýši námahy poddaných.

Lk17,1-6 Ambróz Aby nebolo ťažké dosiahnuť odpustenie ani zhovievavosť nebola povolená, aby neubíjala prísna výčitka ani prižmurovanie očí nepozývalo k vine. Preto sa aj na inom mieste hovorí: napomeň ho medzi štyrmi očami (Mt 18,15). Lebo viac dosiahne priateľské napomenutie než prudké obvinenie. Prvé vzbudí zahanbenie, druhé vyvolá rozhorčenie. Nech sa napomínaný spasí skôr preto, že sa bojí záhuby. Je dobré, keď ťa karhaný považuje skôr za priateľa než nepriateľa. Ľahšie prijme rady než podľahne urážke. Strach je slabý strážca stálosti, no zahanbenie dobrý učiteľ povinnosti. Strach človeka nenapráva, ale utláča. A pekne povedal: „keď sa tvoj brat prehreší proti tebe,“ lebo nie je rovnocenné hrešiť proti Bohu a proti človeku.

Lk17,1-6 Ján Zlatoústy Morušu tiež môžeš prirovnať k diablu. Ako sa červy živia listím moruše, tak i diabol v nás živí večného červa myšlienkami, ktoré z neho vychádzajú. Viera však môže z našej duše túto morušu vytrhnúť a potopiť ju do priepasti.

Lk15,1-10 Gregor Skutočná spravodlivosť pozná súcit, falošná rozhorčenie. Hoci je pravda, že i spravodliví zvyknú byť oprávnene rozhorčení nad hriešnikmi. Iné však je, čo sa koná z pýchy, a iné, čo z horlivosti za náuku. Lebo spravodliví síce pre náuku navonok vršia pokarhania, no vo vnútri pre lásku chovajú sladkosť. Tých, čo napomínajú, si často v duchu stavajú nad seba – a tak strážia náukou hriešnikov a pokorou samých seba. Naopak tí, čo sa zvyknú pýšiť falošnou spravodlivosťou, pohŕdajú všetkými ostatnými a neskláňajú sa k chorým so žiadnym milosrdenstvom. A keďže neveria, že sú sami hriešnikmi, tým horšími hriešnikmi sa stávajú.

Lk15,1-10 Gregor Hovorí, že v nebi je väčšia radosť z obrátených hriešnikov než z tých, čo zostávajú spravodlivými, lebo ak vedia, že ich neťažá žiadna ťarcha hriechu, často síce stoja na ceste spravodlivosti, no predsa sa úzkostlivo neponáhľajú do nebeskej vlasti, a často zostanú lenivými konať hlavné dobré, lebo sa cítia bezpeční, že nespáchali nijaké závažnejšie zlo. Naproti tomu tí, čo sa rozpomínajú na nejaký svoj nedovolený skutok, zasiahnutí touto svojou bolesťou nezriedka vzplanú láskou k Bohu, a pretože uznávajú svoje zblúdenie od Boha, odčičujú predchádzajúce straty následným ziskom. V nebi je teda väčšia radosť: lebo aj vojvodca má radšej vojaka, ktorý sa po úteku obráti a silno udrie na nepriateľa, než toho, čo nikdy neukázal chrbát, a nikdy neurobil nič mocné. Aj roľník miluje väčšmi zem, ktorá po trňoch rodí hojné ovocie, než takú, čo nikdy nemala trnie, a nikdy neprináša veľkú úrodu.

V tejto súvislosti však treba vedieť, že často sú aj spravodliví, ktorých život spôsobuje toľkú radosť, že ich nijako nemôže predčiť žiadne pokánie z hriechov. Z toho teda možno usúdiť, akú radosť robí Bohu spravodlivý, keď sa pokorne bije do prs, ak v nebi spôsobuje radosť nespravodlivý, keď pokáním odsudzuje to, čo spravil zle.

Lk14,25-33 Bazil Pánovým úmyslom však zaiste nie je dať spomínanými príkladmi moc stať sa alebo nestáť jeho učeníkom - lebo je možné buď nezačať stavať alebo vyjednať mier - ale ukázať nemožnosť zachovávať, čo sa páči Bohu, uprostred vecí, ktoré rozptyľujú dušu, o čo sa snažia otrocké skutky úskočného zlého ducha.

Lk14,25-33 Gregor Kríž (crux) má svoje meno od trápenia (cruciatu), a preto Pánov kríž berieme na seba dvojakým spôsobom: buď keď odriekaním trestáme telo alebo keď súcitom s bližným považujeme jeho potreby za svoje. Mnohí však konajú telesné odriekanie nie pre Boha ale pre márnú slávu a súcit prejavujú nie duchovne ale telesne: preto sa správne dodáva „a nasleduje ma“. Lebo vziať na seba kríž a nasledovať Pána znamená buď snažiť sa o telesné odriekanie alebo o súcit s bližnými so zameraním na večnosť.

Lk14,25-33 Béda Je však rozdiel zrieknuť sa všetkého a opustiť všetko: lebo len málo dokonalých opustí všetko, čiže odloží starosti o svet, ale mnohí veriaci sa zrieknu všetkého, čiže majú v držaní svetskej veci tak, že ony nedržia ich vo svete.

Lk14,25-33 Gregor Aby však Pán ukázal, že táto nenávisť voči blízkym nevychádza z citov, ale z lásky, dodal: „ba aj svoj život“. Je teda zrejmé, že človek má láskou nenávidieť svojho bližného tak, ako nenávidí seba samého: svoj život totiž nenávidíme na dobré vtedy, keď nepodliehame jeho telesným túžbam, keď lámeme jeho chcenia a vyhýbame sa jeho chůtkam. Keď teda odpor vedie k lepšiemu, je to akoby láska nenávisťou.

Lk14,25-33 Ambróz Ved' ak sa Pán pre teba zriekol svojej matky, keď povedal kto je moja matka a kto sú moji bratia? (Mt 12,48), prečo ju ty chceš nadradiť Pánovi? Pán však nekáže ignorovať prirodzenosť ani ísť proti nej, ale milovať ju tak, aby si si ctil jej tvorcu a aby ťa láska k rodičom neodvážala od Boha.

Lk14,12-14 Béda Usporadúvať navzájom hostiny s bratmi, priateľmi a bohatými teda nezakazuje ako zločin; ale ukazuje, že ako ostatné prirodzené ľudské záležitosti nijako neprospeievajú k tomu, aby sme si zaslúžili odmenu večného života; preto dodáva **aby nepozvali aj oni teba a mal by si odplatu**. Nehovorí: a budeš mať hriech. Podobné tomuto je, čo hovorí na inom mieste: ak robíte dobre tým, čo vám dobre robia, akúže máte zásluhu? (Lk 6,33) Sú však aj niektoré vzájomné hostenia sa bratov a susedov, za ktoré nielenže býva odmena v prítomnosti, ale aj odsúdenie v budúcnosti; buď také, na ktoré sa poskladajú všetci, alebo na ktoré sa hostiaci navzájom dokola pozývajú: na ne sa schádzajú nato, aby sa páchali mrzkosti, a z nadbytku sa rodia rozličné žiadostivé chůtky.

Lk14,12-14 Ján Zlatoústý Nezahŕňajme teda iných dobrodeniami s nádejou, že sa nám odmenia: je to chladný úmysel a takéto priateľstvo sa aj rýchlejšie pomínie. Ak však zavoláš chudobného, bude ti dlžníkom Boh, ktorý nikdy nezabúda; preto nasleduje **13 ale keď chystáš hostinu, pozvi chudobných, mrzákov, chromých a slepých**. Čím je totiž brat menší, tým väčšími skrze neho prichádza na návštevu Kristus. Ved' kto prijíma veľkého, často to robí pre prázdnu slávu a nezriedka tým sleduje aj úžitok, aby si vďaka nemu zaistil postup.

Lk14,1 7-11 Ján Zlatoústý Kto sa teda uchádzal o pocty, nijako nedosiahol predmet svojej túžby, ale utrpel odmietnutie; a kto špekuloval, ako oplývať cťou, česť nedosiahol. A keďže nič nemá takú moc ako pokora, vedie poslucháča k opačnému správaniu. Nielenže zakazuje uchádzať sa o prvé miesto, ale aj káže snažiť sa o posledné; preto nasleduje **10 ale keď ťa pozvú, chod', sadni si na posledné miesto**.

Jn14,1-6 Hilár Lebo ten, ktorý je cestou, vás nenechá zablúdiť ani vás nezvedie na scestie; ten, ktorý je pravdou, vás neoklame faľšou; a ten, ktorý je životom, vás nezanechá v smrteľnom omyle. **Jn14,1-6 Augustín** Ako keby povedal: ja som cesta, ktorou chceš ísť; ja som pravda, za ktorou chceš ísť; ja som život, v ktorom chceš prebývať. Každý človek chápe pravdu a život, no nie každý nachádza cestu. Aj filozofi tohto sveta videli, že Boh je akýmsi večným životom, poznateľnou pravdou. Preto sa Božie Slovo, ktoré je pravdou a životom u Otca, stalo cestou, keď sa stalo človekom. Kráčaj človekom a prídeš k Bohu. Ved' je lepšie krívať po ceste než bežať mimo nej.

Mt5,1-12 Ambróz Keď oplačem prečinu, pocítim hlad a smäd po spravodlivosti. Lebo ťažko chorý necíti hlad; preto nasleduje **6 blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti**. **Mt5,1-12 Tomáš** Spravodlivosť a milosrdenstvo sú také prepojené, že sa majú navzájom prestupovať. Spravodlivosť bez milosrdenstva je krutosťou a milosrdenstvo bez spravodlivosti rozkladom. Preto po spravodlivosti dodáva o milosrdenstve **7 blahoslavení milosrdní**.

Mt5,1-12 Pseudo-Chryzostom Lebo čím viac sa niekto raduje z ľudskej chvály, tým viac sa rmúti pre potupu. No ak túžiš po sláve v nebi, neboj sa hanobenia na zemi.

Mt5,1-12 Pseudo-Chryzostom Lebo ako ostatné necnosti privádzajú do podsvetia, a najviac pýcha, tak všetky cnosti vedú do nebeského kráľovstva, a najviac poníženosť. Je totiž primerané, že kto sa ponízuje, bude povýšený (Mt 23,12).

Mt5,1-12 Hieronym Nestačí nám chcieť spravodlivosť, ak netrpíme hladom po spravodlivosti. Podľa tohto sa nikdy nemáme považovať za dostatočne spravodlivých, vždy máme byť hladní po spravodli.

Mt5,1-12 Ambróz Komentár k Lukášovi Keď si vyprázdniš vnútro od každej poškrvny hriechu, aby z tvojich nálad nevychádzali nezhody a spory, začni s pokojom u seba, aby si potom niesol pokoj aj iným; preto nasleduje **9**

blahoslavení tí, čo šíria pokoj.

25.1.2019

BTŽ+

newsletter 6